

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΜΑΡΙΑ, 45 χρονών, φραϊά και κομψή ακόμα. ΕΡΡΙΕΤΤΑ, 26 χρονών, όμορφη, μά κουρασμένη. Κόρης ΝΤ' ΑΒΙΖΟΝ, 50 χρονών, άρκετά άνθηρος ακόμα. Μιά υπηρέτρια.

(Σ' ένα δωμάτιο απλά στολισμένο. Στο βάθος μία πόρτα που οδηγεί σ' ένα άλλο δωμάτιο. Από την πόρτα αυτή μπαίνει η Μαρία θλιμμένη και τρομαγμένη. Μισοκλείνει την πόρτα και λέπτει εξαντλημένη σε μία πολυθρόνα).

Μία φωνή αδύνατη άνηχεί από τό μέσα δωμάτιο : — Έρχότανά... Έρχότανά...

ΜΑΡΙΑ.—Θεέ μου!... Όλο αυτήν θα φωνάζη; Έγώ τόν περιποιούμαι τόσο, τόν αγαπώ τόσο κι' όμως, δέν φωνάζει έμένα, αλλά εκείνη, όλο εκείνη. Α, η κατηχημένη αυτή γυναίκα που μου πήρε τό παιδί μου!... Δέν την έχω δει... Μά είνε, καθώς λένε, μά χορευτήρια τών κοριτσιών. Πώς μου τόν ξελόγισσε τό γυό μου ή κακούργα! Ήταν ένα τόσο καλό, ένα τόσο φρόνιμο παιδί ό 'Αλβέρτος μου! Αλλά αυτή ή άδύνα μου τόν έπληξε σιά δίχτυα της. Και πώς ξέρει άν δέν μου τόν αρρώστησε αυτή, άν δέν μου τόν μόλυνε αυτή με τό φαρμακερά της φιλά. Ποιός ξέρει;... Μιά τέτοια γυναίκα δια μισορούσε να τό κάνει. Ήταν ό γυός μου σάν ένα άδολο λουλούδι, κι' αυτή μου τόν μάρανε, με την θανατηρή της πνοή. Ό γιαιρός μου λέει πως έχει τυφο τό παιδί μου. Μά έχω φαντάσει πως έχει αρρώστησει ό 'Αλβέρτος μου, από την ζωή που ζούσε τώρα τελευταία, την ζωή, στην άποια δέν ήταν συνηθισμένος και στην άποια τόν παρέσυρε εκείνη.

Η ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΑ ΔΩΜΑΤΙΟ.—Έρχότανά, Έρχότανά!

ΜΑΡΙΑ.—Πάλι τό καταραμένο αυτό όνομα. Του έχει φαντασία κάνει μά για ή άβλία! Ποιός ξέρει τί φάτρα σατανικά τόν πότισε...

(Μπαίνει μία υπηρέτρια).

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κυρία,

ΜΑΡΙΑ.—Τι συμβαίνει;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Σας ζήτησε μια κυρία.

ΜΑΡΙΑ.—Ποιά κυρία;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Δέν είνε τί όνομά της.

ΜΑΡΙΑ.—(με κάποιον διαταγμό).—

"Ας έρθει.

(Η υπηρέτρια φεύγει κι' οδηγεί σε λίγο κοντά στην κυρία της την Έρριέττα. Είνε πολύ απλά ντυμένη. Τα μάτια της είνε κόκκινα από πρόσφατα δάκρυα).

ΜΑΡΙΑ.—Τι θέλετε, κυρία; Ποιά είνε; Δέν σας γνωρίζω.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Είμαι ή Έρριέττα Ντιπόν, κυρία.

ΜΑΡΙΑ.—Α!... Σεις!... Σεις!...

Πώς τοίμασате νάρθηκε έδω;

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Έμαθα ότι ό 'Αλβέρτος κινδυνεύει.

ΜΑΡΙΑ.—Ό 'Αλβέρτος... Πώς τοίματε, κυρία;

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Συνώφεροτε με, κυρία. Αλλά... τόν αγαπώ τόσο πολύ.

ΜΑΡΙΑ.—(άποτομα).—Όχι, όχι... Γυναίκες σάν έσένα αγαπούν τους νέους τών καλών οικογενειών μόνο για τό χρημάτι τους.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Κυρία!... Ποτέ δέν δέχτηκα τό παραμυθικό δώρο από τόν γυό σας. Δέν ήθελα παρά μόνο την αγάπη του. Κι' είνε αλήθεια, ότι μ' αγαπούσε, ότι μ' αγαπάει κι' αυτός πολύ.

ΜΑΡΙΑ.—Μου ξελόγιμασε τό παιδί μου, μου τό κατέστρεψες!

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Γιατί μου μιλάτε έτσι, κυρία; Φαντάζεστε ότι μία αληθινή και άγνή αγάπη είχε προΰνομό μόνο τών γυναικών του καλού κόσμου; Νομίζετε ότι μία φτωχή χορευτήρια σάν έμένα δέν μπορεί να νοιώσει μέσα της έναν έρωτα άδολο και ειλικρινή;

ΜΑΡΙΑ.—Δέν έχω καμιά άρεση ν' ακούσω τις θεωρίες σας περί έρωτος. Πηγαίνετε.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Ό, μη με διαγίνετε, κυρία. Αφήστε με να ιδώ τόν 'Αλβέρτο.

ΜΑΡΙΑ.—Ό 'Αλβέρτος είνε πολύ άρρωστος και δέν θέλει να βλέπει παρά μόνο έμένα.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Ό, θα θέλη να βλέπει κι' έμένα. Την μητέρα του κι' έμένα. Είμαστε και ή δυό μας μέσα στην καρδιά του.

ΜΑΡΙΑ.—Μά πως τοίματε να με βάψετε στο ίδιο επίπεδο μ' έσας; Πώς είνε δυνατόν ό 'Αλβέρτος μου ν' αγαπάη τό ίδιο μά τυχαια φιλέινάδα κι' έμένα την μητέρα του;

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Η αγάπη, ή αληθινή αγάπη, εξοργίζει κι' άνυψώνει, κυρία μου. Α, ναί, μη με κρίνετε τόσο ασήγητά. Ξανάρα την αγανάτη μου, την λειψότητα της ψυχής μου, αγαστώντας τόν γυό σας. Φαντασθήτε... Αλλά τόν καρπό που τόν γάρφισα, ούτε χορεύω πια στά καμαρά, ούτε καναζώ, ούτε πίνω. Πριν γίνω χορευτήρια, είχα μάθει να σπίνω λουλούδια από μεταξύ. Κι' άρχισα πάλι την καλή μου αυτή έγγραφία...

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΦΡ. ΚΟΠΠΕ

Η ΘΕΑΤΡΙΝΑ

ΜΑΡΙΑ.—'Επί τέλους... Δέν μ' ένδιαφέρει ή θορυβία σας. Πηγαίνετε, σας παρακαλώ.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Αφήστε με να ιδώ τόν 'Αλβέρτο.

ΜΑΡΙΑ.—Είπα όχι. Δέν θέλω να μου τόν ταράξετε.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Δέν ξέρετε. Μπορεί ίσως να γινή καλά άν με ιδεί.

ΜΑΡΙΑ.—Όχι, όχι, ποτέ!

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—(γονακίζοντας)... Σας παρακαλώ, κυρία... Αφήστε με να τόν ιδώ...

ΜΑΡΙΑ.—(προσπαθώντας να μείνη άσυγκίνητη).—Μην καταφεύγετε σε θεατροποιούς. Δέν θα με πείσετε...

ΕΡΡΙΕΤΤΑ, (σηκώνεται δακρυσμένη).—'Αν ξέρατε πόσο τόν αγαπώ!...

ΜΑΡΙΑ.—Δέν είνε δυνατόν να τόν αγαπάτε τόσο, όσο έχω.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Καταλαβαίνω... Γ'ά σας είμαι μία άναξία γυναίκα τών κοριτσιών. Δέν μπορείτε να μου επτρέψετε να πλώ στο δωμάτιό του. Αλλά επί τέλους, σας ίκετεύω. Κάνετε μία θυσία άν αγαπάτε πραγματικά τό γυό σας. Αφήστε με να τόν ιδώ.

ΜΑΡΙΑ.—Μά είνε φοβερή. Θέλετε να θέσετε υπό δοκιμασίαν την μητρική μου στοργή. Έσείς, έσείς; Μά, φύγετε λοιπόν.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Ό, άν πεθάνει!... Αν πεθάνει και δέν τόν ιδώ...

ΜΑΡΙΑ.—Δέν θα πεθάνη. Έγώ, ή υπέρα του, στένω άγριωτή νύχτα και μέρα στο προσκέφαλό του και δέν άρπίζω τόν Χάρο να τόν πάρη.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—'Αν μου επτρέπατε ν' άγριωτώ κι' έχω μαζί σας...

Η ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΑ ΔΩΜΑΤΙΟ.—Έρχότανά!...

ΕΡΡΙΕΤΤΑ, (συγκινημένη)... Με φωνάζει!...

ΜΑΡΙΑ.—Παραμύθει.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ, (διευθυνομένη προς τό δωμάτιο του άρρώστου).—Αφήστε με να τόν ιδώ.

ΜΑΡΙΑ, (σταματώντας την).—Όχι, δέν θα πάτε. Θέλετε λοιπόν να μου τόν σκοτώσετε; Θέλετε να μου τόν άποτελειώσετε;

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Τότε, επτρέψατέ μου να μένω έδω, έξω από τό δωμάτιό του...

Η ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ.—Μαμά!... Μαμά!...

ΜΑΡΙΑ.—Με φωνάζει έμένα τώρα, άκούτε;

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Παραμύθει.

ΜΑΡΙΑ.—Όχι, δέν παραμύθει. Με φωνάζει, με θέλει.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Πηγαίνετε λοιπόν.

ΜΑΡΙΑ.—Φύγετε πρώτα έσείς.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Θά φύγω, να!... Αλλά, Θεέ μου, γιατί με μισείτε τόσο;

ΜΑΡΙΑ.—Θέλετε να σας αγαπώ. Έγώ, έσας; Μά έχω όνειροκολλούσα για τόν γυό μου την αγνότερη και λευκότερη κόρη του κόσμου. Ένα πλάσμα ιδανικό. Μά νυχοίτα σάν τους άγγέλους.

Η ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΑ ΔΩΜΑΤΙΟ.—Μαμά!...

(Η Μαρία πηγαινει μέσα στο δωμάτιο. Η Έρριέττα πηγαινει ως την πόρτα, άνοιχτά για να σιγική κι' ύστερα σιδαίει και φιλάει τό κατώφλι. Αύτη τή στιγμή έρχεται πάλι ή Μαρία.

Η Έρριέττα σηκώνεται).

ΕΡΡΙΕΤΤΑ, (άγωνιώνας).—Πώς είνε;

ΜΑΡΙΑ.—Καλά, καλά.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—'Αχ, κάτι μου λέει πως δέν είνε καλά. Μου επτρέπατε να ξανάρθω, κυρία;

ΜΑΡΙΑ.—'Αρκετά ύποφέρει. Είνε περιττόν να με ταράξετε κι' έσείς.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Καλά... Θα ρωτώ κάτω τους υπηρέτες για την κατάστασή του.

ΜΑΡΙΑ.—Δέν είνε σωστό κι' αυτό. Θα σκανδαλίζεται ή γειτονιά που θα σας βλέπει.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Μη μου λέτε όχι. Όλη τή νύχτα την περνά στο κρεβάτι που είνε αντίκρυ στο σπίτι σας για να βλέπω τα φωτισμένα παράθυρά σας. Και... Τρώω, τρώω κάθε φορά που βλέπω ν' άνοιγοκλένει ή πόρτα του σπτιού σας. Δέν ξέρω τί γίνεται μέσα. Φοβούμαι...

ΜΑΡΙΑ.—Έγώ έλπιώ στον Θεό.

ΕΡΡΙΕΤΤΑ.—Είθε να μη διαφυσή ό Θεός τις έλπίδες σας. Καληνύχτα σας, κυρία. Και... συχωρόστε με. 'Αν δέν τόν αγαπούσα τόσο πολύ, δέν θα τοίμοσα ναρθω.

ΜΑΡΙΑ, (γυχνά).—Καληνύχτα.

(Η Έρριέττα φεύγει, πνίγοντας ένα λυγμό).

ΜΑΡΙΑ.—Τόν αγαπάει... Τόν αγαπάει... Μά όχι περισσότερο από μένα. Όχι. Είνε άπόλυς μά θεατρίνα.

Η ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΑ ΔΩΜΑΤΙΟ.—Έρχότανά!... ΜΑΡΙΑ.—'Ό, Θεέ μου!... Την φωνάζει πάλι αυτήν, αυτή που

ΜΑΡΙΑ.— Ποιός ξέρει τί φίληρά σατανικά τό πότισε!...

θά παρηγορηθῆ με δέκα ἄλλους ἂν πεθάνει ἕκείνος...

(Μετὰ δέκα μῆνες. Στὸ ἴδιο δωμάτιο. Ἡ Μαρία, ντυμένη βλοσυρά, κάθεται σὲ μὴ πολυθρόνα. Κοπῆ τῆς κάθεται ὁ κόμης Ντ' Ἀδελφόν).

Ο ΚΟΜΗΣ.—Ναί, καταλόθαιω, εἶνε μεγάλη ἡ λύπη σας γὰ τὸν θάνατο τοῦ γιου σας. Μά, τί νὰ γίνῃ... Ἔτσι ἦταν γραφτό. Δὲν πρέπει καὶ ν' ἀπελιζέστε τόσο. Εἰστε νέα ἀκόμα... Φυσιωθήκατε ἀρεκέτῃ ἄλλωστε γὰ τὸ παιδί σας. Χρῆστατε τόσο νέα, καὶ δὲν θελήσατε νὰ ξαναπατρανεύθητε, γὰ ν' ἀρρωστωθῆτε τελείως στὸ παιδί σας. ΜΑΡΙΑ.—Καὶ μόλις ἔγνε ἐκκοιτεσσαίων χρόνων, μοῦ τὸ πήρε ὁ Χάρος κ' ἔμεινα μόνη στὸν κόσμο.

Ο ΚΟΜΗΣ.—Δὲν ἦταν λοιπὸν καλύτερα νὰ δεχόσαστε νὰ γίνετε γυναῖκα μου τότε ποὺ σὰς ζήτησα; Δὲν θὰ ἦραστε τώρα τόσο μόνη. Μά πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ πάντα, κ' ἂν θέλατε... Ναί, ἂν θέλατε, καὶ τώρα ἀκόμα...

ΜΑΡΙΑ.—Ναί... Θέλω... Σὰς εὐχαριστῶ... Εἶμαι τόσο μόνη... Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τραλλιδῶ ἄξαρνα. Θέλω μὰ συντροφιά, μὰ παρηγοριά...

Ο ΚΟΜΗΣ, (παίρνοντας τὸ χερί της στὸ χερί του καὶ φιλάοντας το).—Εὐχαριστῶ... Ἄ, θὰ ἰδῆτε... Θὰ βελτισιώσω μὲ τὴν ἀγάπη μου τὴν πονεμένη σας καρδιά.

(Μπαίνει ἄξαρνα ἡ ὑπηρετρία πολὺ παραμυθῆ).

ΜΑΡΙΑ.—Τί συμβαίνει; Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Ἄχ, κυρία!... Στείλατε σήμερα λουλοῦδα στὸν τάφο τοῦ Ἀλδέρτου μὲ τὸν κηπουρό;...

ΜΑΡΙΑ.—Μάλιστα.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Λοιπὸν, ὁ κηπουρὸς λέει... Ἄχ! Θεέ μου!

ΜΑΡΙΑ.—Λέγε λοιπὸν.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Ὁ κηπουρὸς βρήκε κάτωα γυναῖκα σκοτωμένη πάνω στὸν τάφο τοῦ Ἀλδέρτου. Εἶνε φοβερό!... Ἦταν, φαίνεται, νέα κ' ὄμορφη. Δὲν ἔφερω ἀκόμα ποιά εἶνε. Φαίνεται ὅτι τὸ μικρὸ της ὄνομα εἶνε Ἐρσέττα.

ΜΑΡΙΑ, (χλωρὴ σὰν νεκρῆ).—Πὼς τὸ ξέρετε αὐτὸ;

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Εἶχε ἓνα βραχιόλι στὸ χερί της ποὺ εἶχε χαραγμένο ἐπάνω τὸ ὄνομα κ' Ἐρσέττας. Ὡς φαίνεται, ἡ γυναῖκα αὐτὴ θ' ἀγατοῦσε τὸν κυριὸ Ἀλδέρτο καὶ δὲν μπόρεσε νὰ παρηγορηθῆ γὰ τὸ θάνατό του...

ΜΑΡΙΑ.—Ἰσως...

Ο ΚΟΜΗΣ, (στὴν ὑπηρετρία).—Ταράξεις τὴν κυρία σου μ' αὐτὲς τὲς διηγήσεις σου. Πήγανε... (Ἡ ὑπηρετρία φεύγει).

Ο ΚΟΜΗΣ, (παίρνοντας τὸ χερί της Μαρίας).—Μὴν ταράζεσαι, καλὴ μου... Ἐγὼ, ἀγαπημένη μου...

ΜΑΡΙΑ, (φεύγοντας ἀπόμα ἀπὸ κοντά του).—Ὅχι, δεῖ, ποτέ!... Μὴ μ' ἐγγίζετε. Δὲν θὰ γίνω ποτὲ γυναῖκα σας... Θ' ἀπερωσώ ὅλη μου τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ στὴν ἀνάμνησι τοῦ γιου μου...

Ο ΚΟΜΗΣ.—Μά, πρὸ ὀλίγου δεχθήκατε...

ΜΑΡΙΑ.—Πρὸ ὀλίγου; Ἄ!... Δὲν ἔφερα... Νόμιζα ὅτι ἐκεῖνη τὸν εἶχε ξεχάσει. Ναί... Δὲν ξέρετε... Ἐγὼ τὴ γνωρίζω αὐτὴ τὴν Ἐρσέττα ποὺ σκοτώθηκε ἀπάνω στὸ μνημὲα τοῦ γιου μου... Ναί, ναί... Αὐτὴ τὸν ἀγατοῦσε ὥσο δὲν πιστεύω... Τὸν ἀγατοῦσε ἀληθινά. Δὲν ζήτησε νὰ παρηγορηθῆ... Δὲν ζήτησε μὴν ἄλλή ἀγάτη, ὅπως ἐγὼ. Τὸν ἀγατοῦσε λοιπὸν περισσότερο ἀπὸ μένα; Ἄ, πόσο τὴν ἤλεω!... Πόσο τὴν ἤλεω!...

(Κλαίει μὲ λυγμούς, ἐνῶ ὁ κόμης τὴν κιντίζει σαστισμένος, ἐκπληκτος, ὀλιμμένος, μὴ τολμῶντας νὰ πῆ πειὰ κοντά της).

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ "ΓΑΜΟΥ ΤΟΥ ΦΙΓΚΑΡΩ.

Τὸ περίφημο ἔργο τοῦ Μπωμαρσαί ε'ὸ γάμος τοῦ Φιγκαρω, εἶχε ἀπαγορευθῆ ἀρχικῶς ἀπὸ τὴ λογοκρισία. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ βράσινα, κατώρθωσε νὰ πῆρῃ τὴ σχετικὴ ἄδεια.

Τὸ ἔργο λοιπὸν παίχτηκε καὶ σημειώσε μεγάλη ἐπιτυχία. Λόγω ὁμοῦ τῆς μεγάλης κοσμοσυρροῆς, ἡ ζέστη μέσῃ στὴν αἰθούσα ἦταν ἀποκριντικὴ. Γι' αὐτὸ, στὸ τέλος τῆς δευτέρας πράξεως, ἃ θεαταὶ ἐκάλισαν τὸν συγγραφεὴ ἐπὶ σαρῆς κ' ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:—

—Ευχαριστῶ!... Θέλουτε ἄρα!... Ν' ἀνοῖξουν τὰ παράθυρα!...

Ὁ Μπωμαρσαί ἀπάντησε ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀνομόδιος γὰ τὸ ἀνοίγμα τῶν παραθύρων, ἀλλὰ ὁ διευθυντὸς τοῦ θεάτρου, ὁ ὁποῖος πάλι δὲν ἤθελε νὰ τὰ ἀνοῖξῃ, δικαιολογοῦμενος ὅτι ὑπάρχον ἄνθρωποι ποὺ μποροῦν νὰ ποιντιάσουν μὲ τὸ παραμικρὸ ρεῖμα.

Τὸ πλῆθος ὥστόσο ἐξεκολοῦθεσε νὰ ἐπιμένῃ στὴν ἀπαίτησί του, ἀλλὰ κ' ὁ διευθυντὸς τοῦ θεάτρου δὲν ἰτοχωροῦσε.

Τότε ὁ Μπωμαρσαί ξαναπαρουσιάστηκε στὴ σκηνὴ μὲ μὰ μαγγόρα στὸ χερί καὶ φώναξε:—

—Ἀφροῦ λοιπὸν εἶν' εἶσι τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει παρὰ ἓνας τρόπος γὰ ν' ἀνοῖχθῇ τὰ παράθυρα: Νὰ σπάσουμε τὰ τζάμια!...

Καὶ συγχρόνως σπῆρασε ψηλὰ τὸ μπιστοῦνι του γὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι ἦταν ἄθνη κροῦθως νὰ βιανοποιήσῃ τὴν ἀπαίτησι τοῦ Κοινοῦ.

Ἐνας γαβριῆς ὅμως ποὺ ἀντελήφθη ἀπὸ τὴ γαλαρία τὴν ὑποκρισία τοῦ Μπωμαρσαί, τοῦ φώναξε:—

—Δὲν τ' ἀρνεῖς γι' αὐτὸ, κύριε συγγραφεῖ;

Ὅλο τὸ θέατρο ἔδονήθηκε τότε ἀπὸ τὰ γέλια καὶ ἡ παράστασις συνεχίστηκε ἡσυχα καὶ τῶν παραθύρων κλεισμένον.

Ἡ ΑΡΧΑΙΑ ἙΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερα τὴν δημοσίευσιν τῶν ποιημάτων τραγουδιῶν τῆς Μυτιληνίας ποιητρίας Σαπφῆος — τῆς ἀεικρίτου / σπουδῆς, ὡς ἀπαιτεῖται — κατὰ πιστὴν μεταφράσιν τοῦ γνωστοῦ Ἰ. Ἰ. Ἰωάννου κ. Καλαμαρίτη, προσέχοντες τὸν ρυθμὸν τοῦ πρωτότυπου. Ὁ κ. Καλαμαρίτης μετέφρασε ἀποστειγνύων ὅλα τὰ μέχρι σήμερον εὐρεθέντα ποιήματα τῆς Σαπφῆος καὶ μὰς τὸ παραχάρως εὐγενῶς ὅπως δημοσιεύθηδὸν στὸ εἰρηκόμητο.

ΩΔΗ ΣΤὴΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ἀφροδίτη! Πούχεις Θεο γονεῖδ σου!

Πούχεις θρόνο μὲ λάμψι ἠλεμένη!

Πάνεσέ με, ποὺ γονατίζω ἐμπρός σου

φαρμακομένη!

Σύντρεξέ με ἀτ' τ' οὐρανοῦ τὰ πλάτη,

ὅπως πρῶτα ποὺ ἔχην, δὲν μ' ἄρθηκες,

ἀτ' τοῦ Δία σὺν βῆτρικε τὸ πλάτι

κ' ἔδω μὲ βῆτρικε.

Σὲ θυμοῖμαι, στὸ διάφρο σου ἓνα βράδυ...

Τὸν τραβοῦσαν ἀγνὰ σπουρχίτια αἰθέρα,

ποὺ σκοροῦσαν μὰ λάμψι στὸ σκοτάδι

ὥσάν τ' ἀστέρια!

Ἦρθες κάτω σὺν ἀστρατῇ κ' ἐστάθης...

Μὲ τὸ γέλιο σὰς χεῖλι μου μιλώσες.

Τὶ μαράσι ἔχω βαθεῖα, νὰ μάθης

γλυκορωτοῦσες.

Μὲ ροποῦσες: — εἴλωξ ἐρωτοαυτῆσθ

» τὸ μυαλό σου κ' ὁ πόνος σου εἶνε τίποτος;

» Τῆς πληγῆς σου, Σαπφῶ, πούχεις σὶά σπῆσθ

ποιος εἶν' ὁ αἴτιος;

» Ὁ κάλός σου ἂν ἄλλη ἀγατῆαι

» θὰ τὸν στείλω σὺν σπλάθῃ καὶ μ' ἄμπος σου

» θὰ τὸν φέρω ξανά σε σένα πλάι,

ταῖρι δικῶ σου!

... Εἶχα γίνε... Ἄχ! μὰ ξανά γονατῖσα!

Ἡ πληγὴ μου εἶνε βαθεῖα! Μεγάλη!

Νὰ μὲ σώσης, Ὀδραντα μου Ἰερσάτῖσσα

κατὰ πλάι!...

ΣΤΙΣ ΜΟΥΣΕΣ

Τραγουδίστριες, κείθ, τ' οὐρανοῦ, γλυκεῖες...

Δάστε μου τὸν ἦλιο γὰ κορῶνα

στὸ τραγοῦδι ποὺ βγαίνει ἀτ' τὲς ποῖες

τοῦ Ἐλικῶνα.

Ἢ φοτιὰ σας κ' ἡ λάμψι... σὺν λουλοῦδι

θὰ μοῦ ζήσουν τὸ στίχο ποὺ θὰ κίνω...

Με τραγοῦδι θὰ ζῶ, καὶ με τραγοῦδι

θὰ πεθῶνῶ...

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΧΑΡΑΞΟΥ (*)

Ἦ, Νεράιδες χρυσῆς! Σεῖς ἀτ' τὰ ξένα

Φέρετέ μου τὸν ἀδέσφορ μου, κάτου,

νὰ ξανάσθ τὰ χὰιδία τὰ χαμένα

μέσ' τῆ φαλιά του.

Ὅτε πάθος τοῦ ἔχω, οὔτε κἄνα...

Σὺν γυροῖσι στὸ σπινθὸ τοῦ μόνου.

Σταῖς ἐχθροῦς μας θὰ πῆσθ δυστυχία

λαῖρα καὶ φθόνος.

Στὴ δική μου τὴν ταμπῆνι ἀγκάλη,

Ἦ, ἀδερφέ μου, νάρθῃς μετανοημένος!...

Ν' ἀνασῆς ἀτ' τοῦ καίμου τὴ βάλῃ

ξυλαφραμῆσθ!

Κὶ ἡ γιορτῆς μὰς, μαῖρες περνοῦν μαυροῖα σου.

Ἦρθες λίγο... ἔργους... κ' οὔτε ἄγνα...

Ἦταν τοῦτο γὰ μὲ μὰ μοχαριά σου

μέσα σὶά σπλάνα.

... Σὺ, θεά μου, ποὺ πάντα σ' ἔχω ἠμῆσει,

ἂν γὰ χάρι αὐτὸ μοῦ τὸ γνωρίζῃς,

τοῦ σπινθὸ μας τὴν ἔχθρα καὶ τὰ μισθ.

Σὺ θὰ τὰ σῶσῃς!

Θὰ μπορῶσθ, αὐτὸς σὺν ἔρθει πῶσθ,

νὰ ξανάσθ ὑπόληπθ, ἔσθρα μου!

Μ' ἔρτῃ κόρδες στὴ λῆρα νὰ ἱστορήσθ

κάθε χαρὰ μου!

Γιὰ γιορτῆ μου, πάντα τὸ στοχεῖσθαι

ἀπὸ κίμων ἔσθρασθῃ νὰ ζήσθ.

Νύχτα-μέρα, ἓνα μονῆρα κούσθαι:

Πὼς θάρθῃ πῶσθ.

Μεταφρ. Α. ΚΑΡΑΚΑΣΗ

(*) Πρωτότυπο τῆς ποιητρίας κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Σαπφῆος, ὁ ὁποῖος ἔξ αἰτίας τοῦ σπουδοῦ ἔρωτος τοῦ πρῶτο ἡ ἑταῖρα Δορκαῖα, ἐγκλιθεῖκε τὴν οἰκογενεῖα τοῦ ἑταῖρα καὶ τῶσε στὴν Αἴγυπτο.

